

גאווה אידית רעיונות

פרשת ואתחנן תשפ"ב, עלון מס' 448

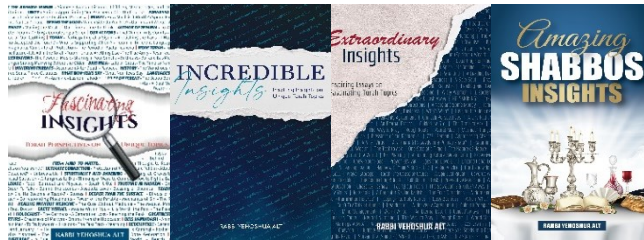
צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימיל צו:

valt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאָב

קאָנאָדע • טשילע • טשיינאַ • טשעכיי • ענגלאַנד • פראַנקרייך • דייטשלאַנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראַליע • בעלגיע • גיבראַלטאַר • האַלאַנד • אונגאַרן • אינדיאַ • ארץ ישראל • איטאַליע • מעקסיקאַ • פאַנאַמאַ • פּוילן • רוסלאַנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינאַ • פאַראייניגטע אַראַבער עמיראַטעס • ארצות הברית • ווענעזועלאַ

צו פארבינדן די טויזנטער לייענער און באקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע פארבינדט אייך מיט הרב יהושע אַלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט. לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נולעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים/ <https://www.dirshu.co.il/category/>.

[דער מחבר ערלויבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.](#)

פאראגאן פון חשק

די גמרא (חגיגה ט): זאגט אונז אינו דומה... לשונה פרקו מאה ואחד, עס איז נישטא קיין פארגלייך צווישן איינער וואס לערנט עפעס 100 מאל און 101 מאל. נאך א באדייט פון דעם טענה איז אז עס איז נישטא קיין פארגלייך צווישן דער וואס לערנט דעם חומר 100 מאל צו איינער וואס לערנט עס 100 מאל מיט "אחד" —ה'. זיך צו מחבר זיין צו השם יתברך בשעת'ן לערנען קען אפשר אויסזעהן נישט וויכטיג, אָבער עס איז זייער נויטיג. איידער מיר פאנגען אן צו לערנען, זאָלן מיר זאָגן אז מיר לערנען תורה השם.

עס זענען דא אזעלכע צדיקים, אריינגערעכנט ר' עקיבא אייגער זי"ע, וואס ווען ער פלעגט לערנען גמרא האט ער געזאגט, "אמר אביי" - אביי זאגט אז דער רצון השם איז... אזוי פלעגן זיי טוהן ביי יעדער לימוד. עס זענען געווען גדולים וואס ווען זיי האבן נישט פארשטאנען וואס זיי לערנען האבן זיך אפגעשטעלט און געשריגן צום אויבערשטען ביז זיי האבן פארשטאנען די הסבר.

הרב בערל וויין שליט"א געדענקט אז ווען ער איז געווען אין די זיבטע קלאס אין די שיקאגא אידישע אקאדעמיע, פלעגט דער רבי אָנהויבן דעם שיעור אינדערפרי מיט די ווערטער וואָס מיר זאָגן אין שחרית: "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו! אשרינו שאנחנו משכימים ומעריבים ערב ובוקר ואומרים פעמים בכל יום שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד!" מיר זענען גליקלעך, ווי גוט איז אונזער חלק, ווי אנגענעם איז אונזער גורל, און ווי שיין איז אונזער ירושה. מיר זענען גליקלעך ווייל מיר קומען פרי און בלייבן שפעט, אָווענט און מאָרגן, און מיר פראַקלאַמירן צוויי מאל טעגליך, "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד!" דערנאָך האָט דער רבי געזאָגט: "יעצט קענען מיר לערנען!" וויפל פון אונז זאָגן דאָס איידער מיר הייבן אן צו לערנען?

צוביסלעכווייזע צרות

מיר ווייסן אז אלעס וואס הקב"ה טוט איז צום בעסטן — כל דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות ס:). נו, וואו זעהען מיר דאָס אין די פילע צרות וואָס האָט געטראָפֿן דאָס אידישע פּאָלק דורכאויס די דורות?

לאָמיר קודם מסביר זיין מיט אַ משל. שטעלט זיך פאר א רעגירונג וואו ווען איינער איז עובר א געזעץ ווערט אויף אים געווארפֿן א 50-פונט שטיין וואס קען אים אומברענגען. וואָס איז אויב דער זינדיגער איז געווען דער זון פון דעם פרעזידענט? דער פרעזידענט קען נישט איגנארירען זיין אייגענע געזעץ, אָבער דאך אין דער זעלביגער צייט וויל ער אויך נישט טויטן זיין זון. דער פרעזידענט קען נעמען די 50-פונט שטיין און עס צוברעכן אין קלענערער שטיקלעך. דעמאָלץ קען מען דאס ווארפֿן אויף זיין זון ביסלעכווייז אין א פּאַרלענגערטע צייט. דערבײַ וועט זײַן זון בלייבן ביים לעבן.

פונקט אַזוי, טוט דער רבוננו של עולם אונז ווייטיגן אין קוואנטיטעס וואָס מיר קענען באהאנדלען. אויף דער אופן קענען מיר באַקומען אונזער עונש און נאָך נאָך בלייבן ביים לעבן. אַזוי, איז עס אַ חסד אַז מיר באַקומען נישט די שטראַף אין איין מאָל, נאר צוביסליכווייז, כדי צו קענען דאס איבערלעבן. דאס קען מען פארגלייכן צו איינער וואס בעט צוריק א חוב פון א חבר און ער טוט אַזוי ביסלעכווייז.

אויף דעם וועג, קענען מיר פארשטיין "שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו", אָבער, אין יעדער דור, שטייען זיי אויף קעגן אונז צו פּאַרניכטן, און דאס געשענט ביסל דורך ביסל, נישט אלעס אויף אַמאָל. אַזוי ווערן מיר געראטעוועט — והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

הרב אלט האט זוכה געווען צו לערנען אונטער רבי מרדכי פרידלענדער זצ"ל און איז געווארן פארארדנט פאר רב דורך רבי זלמן נחמיה גאלדבערג זצ"ל. הרב אלט האָט אַרויסגעגעבן דריי ביכער אויף פּאַרשידענע טעמעס אין די געביטן פון אידישקייט און אידישער געדאַנקען. זיינע שריפטן דערשיינען אויף ענגליש, אידיש, עברית, דייטש און פראנצויזיש.